

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr. Plx121/06.05.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D367/07.05.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul limitării competenței Curții Constituționale în exercitarea atribuției de verificare a respectării procedurii pentru alegerea Președintelui României și de confirmare a rezultatelor sufragiului.

2. Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 142 alin. (5) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La **art. I pct. 1**, menționăm că **art. 3 alin. (2)** din actul normativ de bază, asupra căruia se intervine legislativ, se referă la **competența** instanței de contencios constituțional, în timp ce **art. 38**, la care se face trimitere în textul propus, se referă la **atribuția** de verificare a respectării procedurii pentru alegerea Președintelui României și de confirmare a rezultatelor sufragiului. Textul propus pentru modificarea art. 3 alin. (2) creează o confuzie între atribuțiile Curții Constituționale și stabilirea competenței acesteia în exercitarea acestor atribuții. Prin urmare, textul analizat este susceptibil de încălcarea dispozițiilor **art. 1 alin. (5)** din Constituție, referitoare la principiul obligativității respectării legii, în componenta referitoare la calitatea normei.

Totodată, întrucât norma poate fi interpretată în sensul că, în anumite situații prevăzute de lege, Curtea Constituțională nu poate să hotărască asupra competenței sale, aceasta este susceptibilă de a aduce atingere rolului Curții Constituționale de garant al supremației Constituției, consacrat de **art. 142 alin. (1)** din Legea fundamentală.

5. La **art. I pct. 2**, menționăm că prin folosirea sintagmei „în limitele și cu respectarea dispozițiilor **legale și constituționale**” textul propus pentru **art. 37 alin. (1)**, este contrar **art. 146 lit. f)** din Constituție. În acest sens, menționăm că, prin **Hotărârea nr. 66/2019**, Curtea Constituțională a reținut că *„potrivit art. 146 lit. f) din Constituție, Curtea Constituțională are atribuția de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României. Această atribuție a Curții Constituționale nu se limitează numai la ipotezele reglementate la art. 38 din Legea nr. 47/1992, respectiv soluționarea contestațiilor cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României, precum și a celor cu privire la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală. O atare concluzie se desprinde din faptul că formularea generală cuprinsă în Constituție nu poate fi limitată numai la două situații punctuale descrise în Legea nr. 47/1992. Din contră, se constată că art. 38 din Legea nr. 47/1992 reglementează două ipoteze *expressis verbis* în care este angajată, în mod obligatoriu, competența Curții Constituționale, fără a exclude competența sa derivată din însuși textul Constituției. Prin urmare, atribuția Curții Constituționale prevăzută de art. 146 lit. f) din Constituție implică o componentă *expres* prevăzută de art. 38 din Legea nr. 47/1992 și una *implicită* care intervine atunci când subiectele de drept interesate nu dispun de niciun alt remediu pentru corectarea unei pretinse situații de nerespectare a Legii nr. 370/2004”.*

La **alin. (2)**, prin folosirea sintagmei „conform dispozițiilor din legea pentru alegerea Președintelui României” textul propus încalcă de asemenea dispozițiile **art. 146 lit. f)** din Constituție, având în vedere considerentele de mai sus.

La **alin. (3)**, norma propusă este contrară dispozițiilor **art. 146 lit. f)** din Legea fundamentală prin aceea că exclude posibilitatea Curții Constituționale de a se autosesiza și de a invalida alegerile chiar și în absența unei contestații. În acest sens, apreciem că sunt valabile, *mutatis mutandis*, următoarele considerente reținute de Curtea Constituțională în **Decizia nr. 70/1999**: „în sfera dreptului ce îi este conferit prin Constituție de *«a veghea»* la respectarea procedurilor de organizare și desfășurare a referendumului intra și posibilitatea Curții de a se autosesiza atunci când constata în mod direct sau când are informații (de la cetățeni, din presa, de la organizații neguvernamentale etc.) în legătură cu nerespectarea acestor reguli și proceduri. Aceasta posibilitate este indisolubil legată de exercitarea atribuțiilor Curții de *«confirmare»* a rezultatelor referendumului. În cazul constatării unor fraude care pun sub semnul îndoielii corectitudinea rezultatului referendumului, Curtea nu confirmă aceste rezultate. Semnificația neconfirmării, care este un act juridic cu consecințe grave, este aceea a constatării nulității referendumului național. Pentru acest motiv Curtea nu poate fi limitată în acțiunea sa de necesitatea existenței unei cereri din partea partidelor sau a aliantelor acestora, așa cum, neconstituțional, statuează în prezent **art. 45 alin. (1) din lege**”.

6. La **art. I pct. 3**, textul propus pentru modificarea **art. 38 alin. (2)** limitează conținutul atribuției constituționale a Curții Constituționale, prevăzută de **art. 146 lit. f)** din Legea fundamentală doar la verificarea condițiilor speciale de fond și a celor de formă. În acest sens, menționăm că, prin **Hotărârea nr. 2/2024**, Curtea Constituțională a reținut că „persoanele care candidează pentru funcția de Președinte al României trebuie să îndeplinească condițiile de formă și fond prevăzute de Constituție și Legea nr. 370/2004.

Curtea observă că în sfera condițiilor de formă se încadrează aspectele referitoare la forma scrisă a propunerii de candidatură, semnarea acesteia de către conducerea partidului sau a alianței politice ori de conducerea acestora, care au propus candidatul sau, după caz, de candidatul independent; indicarea unor mențiuni precum prenumele și numele, locul și data nașterii, starea civilă, domiciliul, studiile, ocupația și profesia candidatului și precizarea că îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru a candida; depunerea declarației de acceptare a candidaturii, scrisă, semnată și datată de candidat, a

declarației de avere, a declarației de interese, a declarației pe propria răspundere a candidatului în sensul că a avut sau nu calitatea de lucrător al Securității ori de colaborator al acesteia, precum și a listei susținătorilor, al căror număr nu poate fi mai mic de 200.000 de alegători.

Condițiile de fond sunt **generale și speciale**. Cele **generale** au **natură constituțională** și sunt prevăzute la titlul I al Constituției, care reglementează **principiile generale ale statului român**. Cu privire la condițiile **speciale**, Curtea, în jurisprudența sa (a se vedea, cu titlu exemplificativ, Hotărârea nr. 6 din 22 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 24 septembrie 2019, paragraful 9), a menționat **art. 37 din Constituție**, coroborat cu art. 16 alin. (3), art. 36 și art. 40 alin. (3) din Constituție, respectiv **candidatul să aibă cel puțin 35 de ani, să fie cetățean român, să aibă domiciliul în țară, să aibă drept de vot (nu au drept de vot debilii sau alienații mintal, puși sub interdicție, și nici persoanele condamnate, prin hotărâre judecătorească definitivă, la pierderea drepturilor electorale) și să nu îi fie interzisă asocierea în partide politice (judecătorii Curții Constituționale, avocații poporului, magistrații, membrii activi ai armatei, polițiștii și alte categorii de funcționari publici stabilite prin lege organică); între aceleași condiții se încadrează și art. 81 din Constituție**, respectiv să nu fi fost ales anterior, de două ori, ca Președinte al României, sau **art. 28 alin. (2) din Legea nr. 370/2004**, care stabilește interdicția de a candida pentru persoanele care, la data depunerii candidaturii, au fost condamnate definitiv la pedepse privative de libertate pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, dacă nu a intervenit reabilitarea, amnistia postcondamnatorie sau dezincriminarea”.

*

* *

Față de cele de mai sus, propunerea legislativă nu poate fi adoptată.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 343/20.05.2025

EVENIMENTE SUFERITE de actul ...

până la data: 05.05.2025

L. nr. 47/1992

M. Of. nr. 101/22 mai 1992

Lege privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

(v. Decizia nr. 163/2013 - M. Of. nr. 190/4 apr. 2013)

(Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, adoptat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 6/2012 - M. Of. nr. 198/27 mar. 2012)

1. republicare cu renumerotare

M. Of. nr. 807/3 dec. 2010

Lege privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

2. admisă excepție de D.C.C. nr. 766/2011
neconst. prin

M. Of. nr. 549/3 aug. 2011

Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (1) și art. 31 alin. (1) și (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

Constată că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare.

3. modificări prin

O.U.G. nr. 38/2012

M. Of. nr. 445/4 iul. 2012

Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

modifică art. 27 alin. (1)

respinsă prin L. nr. 183/2013

M. Of. nr. 369/20 iun. 2013

ieșit din vigoare

4. modificări prin

L. nr. 183/2013

M. Of. nr. 369/20 iun. 2013

Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 38/2012 pentru modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

respinge O.U.G. nr. 38/2012

ieșit din vigoare - scos din evidență

5. modificări prin

L. nr. 66/2018

M. Of. nr. 233/16 mar. 2018

Lege pentru modificarea art. 5 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

modifică art. 5 alin. (4)

6. modificări prin

L. nr. 168/2018

M. Of. nr. 595/12 iul. 2018

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

modifică art. 66 și art. 71; introduce alin. (4) la art. 69; abrogă art. 68 alin. (3)

7. modificări prin

L. nr. 361/2023

M. Of. nr. 1095/5 dec. 2023

Lege privind personalul Curții Constituționale

abrogă art. 9 alin. (2) și art. 72